

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО
Факультет післядипломної освіти
Кафедра акушерства, гінекології та перинатології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної
роботи, член-кореспондент НАМН України
проф. М.Р. Гжегоцький

« ____ » вересня 2020 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ
«ВАГІТНІСТЬ І ПОЛОГИ ВИСОКОГО РИЗИКУ»

Спеціальність акушерство та гінекологія – 14.01.01

Кількість навчальних годин: лекції – 10 годин, семінарські заняття – 22 години,
практичні заняття – 40 годин, додаткові програми – 8 годин, позааудиторна робота
– 10 годин

Разом: 90 годин (в тому числі позааудиторна робота – 10 годин)
Кредити ECTS – 3,00

Робоча навчальна програма
обговорена на методичному
засіданні кафедри
Протокол № 7

від «07» вересня 2020 р.

Завідувач кафедри акушерства,
гінекології та перинатології

_____ проф. В.І.Пирогова

Затверджено на засіданні
методичної комісії факультету
післядипломної освіти
Протокол № 2

Від «10» вересня 2020 р.

Голова методичної комісії ФПДО

_____ доц. Січкоріз О.Є.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
тематичного циклу «Вагітність і пологи високого ризику»

Вид заняття	Навчальні години	Всього
Лекції	10	90 навчальних годин (з них 10 позааудиторна робота)
Семінари	18	
Практичні заняття	40	
Тестовий контроль	2	
Іспит	2	
Додаткові програми	8	
Позааудиторна робота	10	

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проведення даного циклу зумовлене тим, що останнім часом побільшала кількість патологічних вагітностей та вагітностей з екстрагенітальною патологією. Зростає відсоток оперативного розродження вагітних.

Все це спричиняє збільшення захворюваності вагітних, роділь і породіль, а також материнської смертності. Вагітність і пологи високого ризику прямо пов'язані із перинатальною захворюваністю і смертністю. Правильність та своєчасність надання акушерсько-гінекологічної допомоги є основним напрямком запобігання материнської та перинатальної смертності.

Зміст програми в повному об'ємі охоплює теоретичні знання, вміння і практичні навички, необхідні лікарю акушеру-гінекологу відповідно до його кваліфікаційної категорії.

Програма реалізується за допомогою лекцій, семінарів, практичних занять, додаткових дисциплін та позааудиторної роботи.

Програма циклу тематичного удосконалення створена на основі найновіших наукових досягнень та практичних рекомендацій. При вивченні кожної теми широко використовуються відповідні Протоколи МОЗ України. Тематика лекцій, семінарських, практичних занять охоплює основні напрямки ведення вагітності і пологів при високому ризику.

Для виявлення рівня знань лікарів-слухачів програмою передбачено тестовий контроль, який проводиться на початку циклу.

Заключний контроль проводиться у формі іспиту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ
для лікарів-слухачів тематичного циклу
«Вагітність і пологи високого ризику»

№	Назва теми	К-сть год.	Лектор
1.	Плацентарна дисфункція. Синдром затримки розвитку плода	2	доц. Ошуркевич О.Є.
2.	Тромбофілічні ускладнення в акушерстві. Антифосфоліпідний синдром. Гіпергомоцистеїнемія	2	доц. Ошуркевич О.Є.
3.	Акушерські кровотечі	2	доц. Яремчук Т.П.
4.	Прееклампсія. HELLP-синдром	2	доц. Корчинська О.А.
5.	Багатоплідна вагітність	2	доц. Місюра А.Г.
Всього		10	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
«Вагітність і пологи високого ризику»

№	Назва теми	К-сть год.	Місце проведення
1.	Геморагічний шок. Ступені важкості. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря.	4	акушерські відділення
2.	Коагулопатичні кровотечі та ДВЗ-синдром в акушерській практиці. Клінічні форми ДВЗ-синдрому. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря.	4	акушерські відділення
3.	Акушерський сепсис. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря.	4	акушерські відділення
4.	Важкі форми пізнього гестозу (пreeклампсія, еклампсія, HELLP-синдром).	4	акушерські відділення
5.	Емболія навколоплідними водами.	4	акушерські відділення
6.	Гострий живіт під час вагітності	4	акушерські відділення
7.	Акушерські розроджуючі операції (оперативні вагінальні пологи). Кесарів розтин	4	акушерські відділення
8.	Розриви матки	4	акушерські відділення
9.	Дистрес плода при вагітності і в пологах	4	гінекологічні відділення
10.	Передчасний розрив плідних оболонок	4	гінекологічні відділення
Всього		40	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
«Вагітність і пологи високого ризику»

№	Тема семінарського заняття	К-ть годин	Місце проведення
1.	Маткові кровотечі в II половині вагітності та I і II періоді пологів. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 676.	2	навчальні аудиторії
2.	Акушерський сепсис та септичний шок. Етіологія, патогенез, клінічні групи ризику. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 234, 676.	2	навчальні аудиторії
3.	Важкі форми пізнього гестозу (пreeклампсія, гостра ниркова недостатність, HELLP-синдром, гостра жирова дистрофія печінки, нирково-печінковий синдром). Еклампсія. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 582, 676.	2	навчальні аудиторії
4.	Розриви матки, діагностика, невідкладна допомога	2	навчальні аудиторії
5.	ДВЗ-синдром в акушерській практиці. Клінічні форми ДВЗ-синдрому. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 676.	2	навчальні аудиторії
6.	Емболія навколоплідними водами. Тромбоемболія легеневої артерії в акушерській практиці. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря, профілактика. Наказ МОЗ України № 676, 329.	2	навчальні аудиторії
7.	Гострий живіт під час вагітності	2	навчальні аудиторії
8.	Тактика ведення вагітних з екстрагенітальною патологією	2	навчальні аудиторії
9.	Багатоплідна вагітність. Фето-фетальний трансфузійний синдром. Синдром селективної затримки росту одного із плодів	2	навчальні аудиторії
Всього		18	

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

для лікарів-слухачів тематичного циклу

«Вагітність і пологи високого ризику»

№	Назва теми	К-сть год.	Місце проведення
1.	Геморагічний шок. Ступені важкості. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря.	2	методичний кабінет
2.	Септичний шок. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря.	2	методичний кабінет
3.	Важкі форми пізнього гестозу (пreeклампися, еклампсія, HELLP-синдром). Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря.	2	методичний кабінет
4.	Гострий живіт під час вагітності	2	методичний кабінет
5.	Розриви матки	2	методичний кабінет
Всього		10	

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ
для лікарів-слухачів тематичного циклу
«Вагітність і пологи високого ризику»

№	Форма контролю	К-сть год.
1.	Тестовий контроль	2
2.	Іспит	2
Всього		4

ДОДАТКОВІ ПРОГРАМИ
для лікарів-слухачів тематичного циклу
"Вагітність і пологи високого ризику"

№	Блоки програм	К-сть год.
1.	Медична інформатика	2
2.	Медичне право	2
3.	Клінічна фармакологія	2
4.	Медицина катастроф	2
Всього		8

РЕФЕРАТИ

для лікарів-слухачів тематичного циклу
«Вагітність і пологи високого ризику»

№	Назва теми
1.	Маткові кровотечі при передлежвнні плаценти. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика в залежності від терміну вагітності та об'єму кровотечі. Наказ МОЗ України № 676.
2.	Маткові кровотечі при передчасному відшаруванні плаценти. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика в залежності від терміну вагітності та об'єму кровотечі. Наказ МОЗ України № 676.
3.	Лікування геморагічного шоку в акушерстві. Наказ МОЗ України № 676.
4.	Маткові кровотечі в III періоді пологів. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика в залежності від об'єму кровотечі. Наказ МОЗ України № 676.
5.	Маткові кровотечі в ранньому післяпологовому періоді. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика в залежності від об'єму кровотечі. Наказ МОЗ України № 676.
6.	Тромбоемболічні ускладнення в акушерстві. Діагностика, невідкладна допомога, профілактика. Наказ МОЗ України № 329.
7.	Емболія навколоплодовими водами. Діагностика, невідкладна допомога, профілактика. Наказ МОЗ України № 676.
8.	Еклампсія. Діагностика, невідкладна допомога, інтенсивна терапія, акушерська тактика. Наказ МОЗ України № 676.
9.	Коагулопатичні кровотечі в родах і ранньому післяродовому періоді. ДВЗ-синдром. Діагностика, невідкладна допомога, профілактика. Наказ МОЗ України № 676.
10.	Акушерський перитоніт. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря.
11.	Важкі форми пізнього гестозу (пreeклампсія, гостра ниркова недостатність, HELLP-синдром, гостра жирова дистрофія печінки). Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 676.
12.	Емболія навколоплідними водами. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 676.
13.	Септичний шок. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 676.
14.	Акушерський сепсис. Діагностика, невідкладна допомога, акушерська тактика, алгоритм дій лікаря. Наказ МОЗ України № 676.
15.	Дистрес плода під час вагітності та в пологах. Асфіксія новонародженого. Програма реанімації новонароджених. Наказ МОЗ України № 900.

ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ БАЗОВОГО РІВНЯ ЗНАТЬ ЛІКАРІВ-СЛУХАЧІВ

1. Що означає термін "дистрес плода"?
2. Перерахуйте медикаменти, що приводять до скорочення матки.
3. Що таке гематокрит?
4. Яка нормальна величина гематокриту в кінці вагітності?
5. Число тромбоцитів у крові в нормі.
6. Вміст фібриногену у крові в нормі.
7. Час згортання крові по Лі-Уайту в нормі.
8. Показник центрального венозного тиску у нормі.
9. Ступені важкості геморагічного шоку.
10. Скільки ви знаєте факторів згортання крові?
11. Які ви знаєте види передлежання плаценти?
12. Які ви знаєте препарати, що гальмують гіперфібриноліз?
13. Які клінічні ознаки плаценти *adhaerens*?
14. Що таке плацента *accreta et increta* ?
15. Яка акушерська тактика при справжньому прирощенні плаценти?
16. Яку крововтрату у пологах слід вважати фізіологічною?
17. Яку крововтрату у пологах слід вважати масивною?
18. Що означає термін "матка Кювелера"?
19. Ступені важкості передчасного відшарування плаценти.
20. Які клінічні ознаки емболії навколоплідними водами?

ПИТАННЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ЗАКЛЮЧНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ ЛІКАРІВ-СЛУХАЧІВ

1. Які ви знаєте консервативні методи лікування гіпотонічної кровотечі у ранньому післяпологовому періоді?
2. Які ви знаєте різновидності оперативної зупинки гіпотонічної кровотечі у ранньому післяпологовому періоді?
3. Які ви знаєте консервативні методи лікування кровотечі у ранньому післяпологовому періоді при розриві матки?
4. Які ви знаєте методи лікування кровотечі у ранньому післяпологовому періоді при розриві піхви та шийки матки?
5. Які ви знаєте методи лікування кровотечі у ранньому післяпологовому періоді при гематомі верхньої третини піхви?
6. Яка невідкладна допомога при еклампсії?
7. Чи обов'язково оперувати вагітну, якщо стадія екламптичної коми триває в неї 30 хвилин?
8. Що робити з маткою при важкому відшаруванні плаценти?
9. Клінічні ознаки передчасного відшарування плаценти.
10. Що таке гіпотонія та атонія матки?
11. Як клінічно визначити патологічний фібриноліз?
12. Які препарати гальмують патологічний фібриноліз?
13. Яка інтенсивна терапія гострого ДВЗ-синдрому?
14. Які органи у першу чергу уражаються при ДВЗ-синдромі?

15. В які періоди розвивається тромбоемболія легеневої артерії в акушерстві?
16. Яка акушерська тактика при матці Кювелера?
17. Які клінічні ознаки гострої ниркової недостатності в акушерстві?
18. Які клінічні ознаки гострої жирової дистрофії печінки?
19. Які клінічні ознаки HELLP-синдрому?
20. Яка акушерська тактика при емболії навколоплідними водами під час кесарева розтину?

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Айламазян Є.К. Интенсивная терапия в акушерстве и гинекологии. – М., 2002.
2. Айламазян Є.К. Неотложная помощь при экстремальных состояниях в акушерской практике. – Н. Новгород: НГМА, 1997.
3. Акушерство. Справочник Калифорнийского университета: Пер. с англ./ Под ред. К. Нисвандера, А. Эванса. – М.: Практика, 1999.
4. Воскресенский С.Л. Оценка состояния плода. Минск: Книжний дом, 2004. –303 с.
5. Интенсивная терапия в акушерстве и гинекологии / В.И. Кулаков, В.Н. Серов, А.М. Абубакирова, Т.А. Федорова. – М.: Медицина, 1998.
6. Беседін В.М., Герасун Б.А., Шевченко Л.Ю. Жовтяниці у вагітних. Львів ЛДМУ, 1999. – 29-32, 35-40,
7. Кулаков В.И., Серов В.Н. и соавт. Руководство по безопасному материнству. Москва: ТриадаХ, 2000. – С. 3-373.
8. Степанковская Г.К., Венцовский Б.М. Неотложное акушерство. – К.: Здоров'я, 1994.
9. Precis V. Найновіші досягнення в акушерстві та гінекології. – Бафало-Львів.: Співпраця, 2000.
10. Чернуха Е.А. Родовой блок. Москва: ТриадаХ, 2001. - С. 1-525.
11. Шифман Е.М. Преэклампсия, эклампсия, HELLP-синдром. Петрозаводск: ИнтелТЕк, 2003. – 429 с.
12. А.Д.Макацария, Ф.А.Червенак, В.О.Бицадзе, Беременность высокого риска.- Москва: Медицинское информ агенство, 2015.-918с.